

راهی برای توانمندسازی بیماران دیابتی

ابتلا به دیابت نوع دو، مشکلی است که این روزها، بسیاری از افراد را در سرتاسر جهان به خود مشغول داشته است.

ابتلا به دیابت نوع دو، مشکلی است که این روزها، بسیاری از افراد را در سرتاسر جهان به خود مشغول داشته است. محققان برای ارتقای توانایی مبتلایان به این بیماری در مدیریت بیماری مزمن خود، ترویج و استفاده از «تله نرسینگ» را پیشنهاد داده اند.

به گزارش ایسنا، دیابت نوعی بیماری متابولیکی است که به صورت هیپرگلیسمی مزمن یا همان بالا بودن میزان قند خون نمود پیدا می کند و درنهایت نیز، به بروز عوارض دیررس و آسیب به ارگان های مختلف بدن منجر می شود. بیماری دیابت یکی از مشکلات جدی جهان است؛ به طوری که سازمان بهداشت جهانی از آن به عنوان اپیدمی خاموش نام می برد. این بیماری هزینه های اقتصادی اجتماعی زیادی را به سراسر دنیا تحمیل کرده است. باتوجه به این که 95 درصد مراقبت و درمان دیابت در افراد بزرگ سال را خود بیمار انجام می دهد که به آن مدیریت شخصی می گویند، طرح آموزشی جامعی که با نیازهای یادگیری مددجویان متناسب باشد، می تواند هزینه های مراقبتی را کاهش دهد.

درحال حاضر، به گفته محققان دیابت 246 میلیون نفر را در سراسر دنیا تحت تأثیر قرار داده و سازمان بهداشت جهانی پیش بینی کرده است تا سال 2025، حدود 380 میلیون نفر در جای جای جهان به دیابت مبتلا خواهند شد. متأسفانه میزان شیوع دیابت در جمعیت ایران نیز روبه افزایش است. بااین حال، حدود نیمی از موارد ابتلا به دیابت در جهان ناشناخته باقی می ماند و سالانه حدود پنج میلیون نفر در دنیا به علت عوارض ناشی از این بیماری از بین می روند. در ایران، میزان مرگ و میر سالانه ناشی از دیابت در سنین بین 20 تا 79 سال بیش از 37 هزار نفر است و بایستی برای مواجهه بهتر با این مشکل، رویکردهای جدی تری را دنبال کرد.

در رابطه با این موضوع، دانشگاه علوم پزشکی همدان در قالب یک تیم تحقیقاتی چهار نفره، مطالعه ای را انجام داده اند که در آن، تأثیر آموزش و پیگیری تلفنی پرستار که از آن به «تله نرسینگ» یاد می شود بر خودکارآمدی بیماران مبتلابه دیابت نوع دو مورد بررسی واقع شده است.

در این تحقیق، ۱۱۶ بیمار مرکز دیابت همدان مشارکت داشتند. محققان به منظور انجام مداخله آزمایشی، به نیمی از این افراد خدمات پرستاری تلفنی را به مدت هشت هفته ارائه دادند. بدین صورت که در ماه اول، هر هفته دومرتبه و در ماه دوم، هر هفته یک مرتبه با افراد گروه آزمون تماس تلفنی برقرار شد. سپس، اطلاعات مورد نیاز با استفاده از پرسش نامه از بیماران هر دو گروه جمع آوری شده و بین آن ها مقایساتی انجام شد.

یافته های این مطالعه نشان داد که تله نرسینگ یا پیگیری تلفنی پرستار در خصوص وضع بیمار دیابتی و ارائه توصیه های لازم از این طریق، در ارتقای خودکارآمدی افراد مبتلابه دیابت نوع دو، تأثیرگذاری قابل توجهی دارد.

به گفته سید رضا برزو، محقق و دانشیار گروه پرستاری داخلی جراحی دانشگاه علوم پزشکی همدان و همکارانش در این پژوهش، «یافته های حاصل از این مطالعه نشان داد که آموزش و پیگیری تلفنی پرستار یا تله نرسینگ، تأثیر زیادی در ارتقای خودکارآمدی و مدیریت بهتر بیماری دیابت در بیماران دارد. بر این اساس، اگر این کار در طول مدت بیشتری انجام شود، تأثیرگذاری آن بیشتر نیز خواهد بود».

آن ها می گویند: «با توجه به این یافته ها می توان چنین استنباط کرد که علاوه بر تشخیص به موقع و درمان مناسب، بهبود روند درمانی و پیشگیری از دیابت تا حد زیادی وابسته به خواست و اراده فرد در خودمدیریتی و انجام رفتارهای مرتبط با آن است. ازاین رو، اقداماتی که به افزایش اعتماد و باور افراد در توانایی مراقبت از خود در مدت بیماری منجر

شود، می تواند تأثیر بسزایی بر روند درمان بگذارد».

بر این اساس، این مهم با به کارگیری روش هایی نظیر پرستاری تلفنی (تله نرسینگ) و افراد کارآموده و باتجربه امکان پذیر است و می تواند علاوه بر افزایش اعتماد و ارتباط بین بیمار و پرستار، به انتقال اطلاعات مفید و مرتبط منجر شود.

برزو و همکارانش معتقدند: «بیمار با تکیه بر این اطلاعات و آموزش ها، به تدریج توانایی مدیریت موارد مرتبط به خود و بیماری را پیدا می کند و درنهایت، این روند سبب افزایش کیفیت زندگی او می شود».

این یافته های علمی پژوهشی در مجله «مراقبت پرستاری و مامایی ابن سینا» وابسته به دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی همدان منتشر شده اند.